

АГРОЛЕСОВЪДСТВО

Описание: Комбиниране на дървета и храсти с култури и/или животни на една и съща площ.

Ползи: Подобрява биоразнообразието, увеличава добивите, предоставя допълнителни източници на доход и защитава почвата от ерозия.

Агролесовъдството представлява смесено отглеждане на дървета/храсти, земеделски култури и/или животни. Този метод се е практикувал от древни времена, но към средата на миналия век отстъпва пред монокултурното производство в резултат на интензификацията и специализацията на земеделието - дърветата и храстите са пречили на големите модерни земеделски машини.

През последните десетилетия в земеделието се наблюдава значително повишаване на продуктивността, но се отчитат и негативни последствия върху земеделските земи. Обширните площи заети с монокултури доведоха до изчезването на много растителни и животински видове, до намаляване на почвеното плодородие и увеличаване на почвената ерозията и уплътняване.

Днес този проблем е осъзнат и отново агролесовъдството привлича интерес като потенциална система за устойчиво земеползване.

Много съвременни агролесовъдни системи са основани на традиционни практики, осъвременени в резултат от научни изследвания и практически опит.

Най-често срещаните агролесовъдни системи в Европа са:

- ▶ Горско-растениевъдна система - дърветата се засаждат в ивици от един или няколко реда, като между тях се отглеждат полски или зеленчукови култури.
- ▶ Горско-пасищна система - комбинират се дървета с производство на фураж и отглеждане на животни. Залесяването може да е с висока или ниска плътност на залесяване.
- ▶ Агролесовъдни системи с овощни дървета – при тази система, овошки се отглеждат върху обработваеми или затревени площи и паша на животни.
- ▶ Буферни ивици – засаждане на многогодишна растителност (триви, храсти, дървета) на ивици между обработваемите земи или пасищата. Целта е опазване на водните ресурси (езера, реки) от негативни въздействия на земеделското производство.
- ▶ Ветрозащитни пояси - около стопанствата и полетата се засаждат редици от дървета, с цел защита на земеделските култури и почвата от вятър.

Важно! Комбинацията от дървесни видове, земеделски култури и/или животни трябва да се управляват като едно цяло, а не като самостоятелни елементи, които се намират в непосредствена близост.

Съвременните сортове от интензивен тип не са особено подходящи за агролесовъдните системи, тъй като те изискват интензивно използване на индустриалните методи на производство. По-подходящи са старите местни сортове от традиционното земеделие, които са приспособени към по-ниско ниво на култивиране.

Един от символите на агролесовъдните системи са горско-пасищните системи от дъб и корков дъб в Испания и Португалия. Там се отглеждат стотици хиляди прасета и други животни за производство на месни продукти, известни в цял свят със своето високо качество

Агролесовъдските системи предоставят широки възможности за по-ефективно използване на природните ресурси, което от своя страна води до повишаване на общата продуктивност на земеделското производство. Чрез тях се създават условия за ограничаване влиянието на водната и ветровата ерозия, за подобряване на свойствата на почвата. Това от своя страна води до повишаване на количеството и качеството на добивите от земеделските култури, с което се компенсира заеманата част от обработваемите земи с дървесни видове. Повишава се икономическата стабилност на земеделското стопанство, разнообразяват се източниците на приходи и се ограничават рисковете, свързани с отглеждане само на една култура.